

ПАГОНЯ

Зноў хочуць змяніць герб Гродна

Цалкам рэальна, што на працы 2001 года будзе зменены старажытны герб Гродна. Гэты пункт ёсьць у плане сяточных мерапрыемстваў, які разглядаўся 9 студзеня на першым пасяджэнні аргамітата Гарадзенскага аблвыканкама, прысвечанага 200-годдзю стварэння Гарадзенскай губерні.

Вёў пасяджэнне гарадзенскі губернатар Аляксандар Дубко. Акрамя змены герба, пла-нуецца выдаць фотаальбом Гарадзенскай вобласці, кнігу працаў гарадзенскіх гісторыкаў за перыяд 1801-1901 гадоў «Гродзенская старына», адкрыць у гарадскім музеі выставу ўсіх гарадзенскіх губернатараў.

Гарадзенская губерня была створана ў 1801 годзе расейскім імператарам Аляксандрам I.

Канчаткова зацвердзіць план сяточных мерапрыемстваў Гарадзенскі аблвыканкам плануе праз два тыдні.

Павал Мажэйка
(Працяг тэм, на стар. 4)

Самыя ўпартыя - у Ваўкавыску

Да сённяшняга дня доўжыцца забастоўка прадпрымальнікаў Ваўкавыска. Такія дадзеныя мы атрымалі ўчора ў Беларускім прафсаюзе прадпрымальнікаў.

Рэчавыя рынкі вобласці баставалі толькі першыя пяць дзён. А вось прадпрымальнікі Ваўкавыска працягвалі акцыю пратэсту да 10 студзеня. На момант падрыхтоўкі нумару да друку адбываўся сход стачкам, на якім прадпрымальнікі павінны былі вырашыць - працягваць забастоўку далей ці не.

Як паведаміў старшыня Беларускага саюза прадпрымальнікаў Валерый Леванеўскі, аднадзённыя страйкі будуть праводзіцца на рынках вобласці штотомесяц да канчатковага вырашэння канфлікту паміж бізнесоўцамі і дзяржструктурамі.

Алена Сіневіч

Белы - пра Белую Русь

Сёння, 11 студзеня, а 19-й гадзіне ў Гарадзенскім доме культуры, што па вуліцы Дзяржынскага, 1, адбудзеца прэзентацыя кнігі даследчыка Алесія Белага «Хроніка Белай Русі».

«Хроніка Белай Русі» - гэта першая на Беларусі кніга, прысвечаная рэканструкцыі паходжання назвы Белая Русь, яе распаўсюджванню і замацаванню за сучаснай геаграфічнай прасторай. Дадзеная ў кнізе рэканструкцыя выкананая на падставе грунтоўнага аналізу пісьмовых і картографічных заходненеўрапейскіх крэйніц перыяду сярэднявечча.

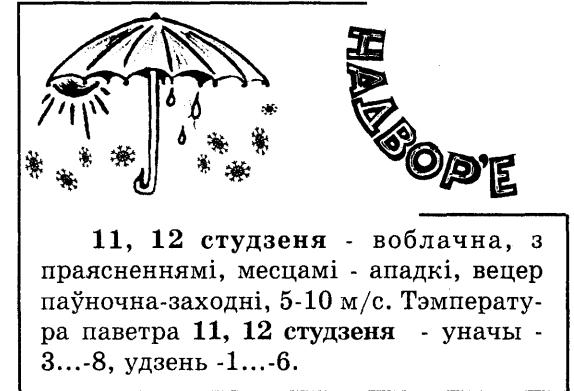
На прэзентацыю запрашоўца ўсе ахвотныя.

Набажэнства адслужыць Уладыка

14 студзеня на праваслаўнае свята Абразання Гасподняга Гродна наведае Мітрапаліт Менскі і Слуцкі Філарэт. Ён адслужыць набажэнства ў гарадзенскім Манастыры Нараджэння Божае Маці.

Як паведамілі нам ва ўпраўленні Гарадзенскай епархіі, «акрамя набажэнства ў праграме Філарэта не запланавана аніякіх афіцыйных сустэреччаў».

Павал Мажэйка

Равесніцу 2001 года выпісалі з раддома

У панядзелак першая нованараджаная ў навагоднюю ноч Насташка Смолка здзейсніла першае ў сваім жыцці падарожжа з Гарадзенскага радзільнага дома да сябе ў кватэрү.

Дамоў Насцю
суправаджалі шчаслівія мама і тата. Паводле словаў 18-гадовай матулі Аксаны Смолкі, гарвыканкам вырашыў прэзентаваць маладой сям'і за нараджэнне першай гарадзенскі тысячагоддзя тэлевізар.

Алена Сіневіч

Новы год - як добрае віно: чым старэй, тым лепш

Тыя, у каго не ўдалося святкаванне Milleniuma-2001, могуць скарыстаць другі шанец пад Стары Новы год уnoch з 13-га на 14-е студзеня.

Праўда, святкуюць Стары Новы год толькі самыя ўпартыя, таму што пасля некалькіх тыдняў святаў пе-сенная метафара «вечна малады і вечна п'яны» пасуе да ўсіх і кожнага. А гэта не любы арганізм вытрымае. Да таго ж, гэты новы год такі стары, што ніхто дакладна і не памятае, як яго адзначаць і сустракаць.

Дык колькі ж у нас Новых гадоў?

Калі навагодняя елка ў вас яшча не зусім абсыпалася, - смела накрывайце стол 13 студзеня і сустракайце Новы год па старому стылю. Так і робяць, дарэчы, праваслаўныя вернікі, што пасцілі да Каляды. Яны традыцыйна адзначаюць свята па юліянскім календары. Калі кто не ведае - юліянскі календар увёў не хто іншы, як старожытнарымскі палкаводзец і імператар Гай Юлій Цэзар. Тады вайскоўцы займаліся астронамічнымі вылічэннямі. Цэзар вылічыў працягласьць года ў 365,25 дзён і ўстанавіў новы год пачынаць з 1 студзеня. Пазней гэта традыцыя распаўсюдзілася на ўсю Еўропу. И толькі ў XVI стагоддзі Папа Рымскі Грыгорый XIII реформаваў календар Юлія, дабавіўшы 10 дзён. Так з'явіўся новы, грыгарыянскі стыль.

У Беларусі ж дата святкавання Новага года «скакала» па ўсім календару. На Усходзе у XIII-XV стагоддзі год пачынаўся з вясны, у XV-XVII стагоддзіх - 1 верасня. И толькі Пётр I у 1700 годзе пастаравіў Новы год перанесці на 1 студзеня, як гэта на туу пару было ў Еўропе.

Ноч цудаў і магії

Стары новы год з-за свайго старажытнасці і таемнічасці з'яўляецца найбольш казач-

принесіць шанцаванне і здароўе. Нікто не працуе, не шые - не мые, каб не наклікаць на дом якія бяды. Цвёрда ўпэўненая, што калі ў першы дзень новага года ў кватэрү ўвойдзе першай жанчына - чакай хваробы. И найлепши на Шчодрык накрыць багаты стол - каб увесы год не ведаць нястачы.

Шчодрык тыдзень - самы прыдатны час для варажбы. У гэты час лёс лягчай адкрывае таямніцы будучыні. У горадзе, канешне, не палічыш штыкі - і не пакорміш пеўня ў варажбе на свайго нарачонага. Але ў кожным студэнцкім пакойчыку дзяўчычаты тайна камечыца і паліць паперу, капаючы воскам са свечкі ў ваду, варожаць на пярсцёнках усё на тых жа нарачоных.

Дзед Мароз - гэта творчы псеўданім

Галоўны герой Новага года - канешне ж, Дзед Мароз. Пра яго ўсе гаворяць, але ніхто яго не бачыць. Дзед Мароз - не хто іншы, як Святы Мікола. На зімовага Мікулу, які па народным календары прыпадае на сярэдзіну снежня, праводзіцца мяжа канчатковага замірання зямлі на зіму. Тады і пачынае Мікола хадзіць па зямлі і стукаць ў спасахам, праўляючы ўмерзла. У праваслаўнай царкве Святы Мікола - цудатворца шануецца як ахойнік роду і сям'і. Тому, мабыць, і лічыцца Новы год за самое сямейнае свята.

І яшчэ. Калі нехта перад боем курантаў не паспей загадаць жаданне - загадайце яго на Стары Новы год. Яно абавязкова здзейсніцца.

Алена Сіневіч

Чацвер
11 студзеня 2001 г.
№ 2 (498)
Кошт 75 рублёў

Хочаш жаніца - пакажы ваенны білет

З 8 па 31 студзеня праходзіць адпраўка ў войска юнакоў Гарадзенскага калегіума. Паводле дадзеных Абласно-га ваеннага камісарыята, медыгнае абледаванне прайшло каля 3 000 чалавек. Прызнана нязадатнымі да вайсковай службы 27 працэнтаў (каля 800 чалавек), часова нязадатнымі з'яўляюцца 11 працэнтаў (каля 300 чалавек).

З агульнай колькасці юнакоў, што прызынены нязадатнымі да вайсковай службы, і тых, хто атрымаў адтэрміноўкі па стану здароўя, больш за ўсё па хірургічных захворваннях (28 працэнтаў) - плюскастуннёвасьць, скліёз, апушчэнне нырак; па тэрмітычных (27 працэнтаў) - хвароба мышы сэрца, язвавая хвароба стравінка і дранацца-персанай кішкі.

Гарадзенскі юнак будзе размеркаваны па вайсковых часцях Гарадзенскай і Менскай вобласці.

Мікалай Леанідавіч Жукоўскі, начальнік 2-га аддзялення Абласно-га ваеннага камісарыята:

У войску павінны пабываць усе, яно робіць з юнакоў мужыкінаў. Я, напрыйклад, сваіх дачак не аддаў замуж, пакуль зяцці ў войску не адслужылі.

З рэшты, думка гэтая досыць спрэчная. Што і паказала нашае традыцыйнае апытанне, падчас, якога мы пасправавалі высветліць у гарадзенцу, як яны ставяцца да службы ў войску.

Аляксандраў
Аляксандраў, кіроўца маршрутнага аўтобуса №1:

- Вайсковыя гады - самыя лепшыя. Я бы яшчэ раз ў войска пайшоў. Я служыў на Поўначы Расеі, у Архангельску. Не то, што сёння слушаць, - кожны дзень дахаты бегаюць, да мамкі. Траба служыць надалей ад дома, тады і глупства з галавы хутчэй выйдзе.

Аляксандра
Міхайлавіч Ракіцкі, намеснік начальніка 2-га аддзялення Абласно-га ваеннага камісарыята:

- У мене і сын у войску служыць, у спецназе. Сам так захацеў. А наконт «дзедаўшчыны» і «неўстаўшчыны»..., дзе не бывае проблема? Ваўміце любую грамадскую арганізацыю, нават дзіцячы садок, - і там ёсьць свае канфлікты. А ў войску гэта ўсё абастроеніца.

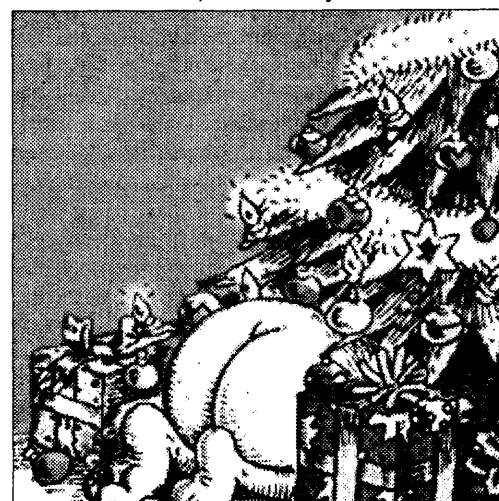
Мікалай
Канстанцінавіч, апаратчык «Азота»:

- У мене сын ужо быў у войску. Яму не спадабалася. Я лічі, што патрабуе на контрактная сістэма, а тое, што зараз адбываецца ў войску, - гэта хаос.

Аляксандра, эканаміст:

- У наш час нерэальна стварыць нармальнае войска. Паводле словаў рабіцьскага тэлевядучага Уладзіміра Познера, нам да ўзроўня Партугаліі яшчэ 700 гадоў патрэбна. А значыць, нармальнае войска будзе не раней. Армія выбівае мағі.

Юля Коцкая

не шляхетная жывёліна, шануецца ў беларусаў? Яўхім Карскі ў сваіх даследаваннях пісаў, што каза - сімвал плоднасці ў розных еўрапейскіх народоў яшчэ з дахрысціянскіх часінаў. Лічыцца, што чэрці баяцца казы, а яе поўсць aberagae ад варожага ўплыву. Цяпер у горадзе, вядома, ніхто не кінецца з песнямі і торбамі для пачасункавай да суседзяў співаць «Добры вечар!». Аднак генетычна вера ў магію першага дня ўсё ж застаецца. Лічыцца, што як правядзеніш першы дзень новага года - такім і будзе жыццё ўесь год.

І ўспых. Калі нехта перад боем курантаў не паспей загадаць жаданне - загадайце яго на Стары Новы год. Яно абавязкова здзейсніцца.

Алена Сіневіч

11 студзеня 2001 г.

2

ПАЛІТЫЧНАЯ СЦЭНА

Беларусы павінны падтрымліваць адзін аднаго

Мінула ХХ стагодзьдзе, скончылася 2-е тысяча гадзьдзе і почалася трацяе. І мінула яно, і почалася неяк незаўважна, без належнай увагі людзей, без падсумоўкі ў разважаньня, без пакаяння і без надзеі. Як быццам усе занятыя сваімі клюпата мі, больш важнымі, чым роздум над вечнасцю і сэнсамі гісторіі.

Унавагодні пераход стагодзьдзя ў, гледзячы эўрапейскі тэлевізійны эфір, назіраючы калейдаскоп больш паўсноты нацыянальных праграмаў, нельга пазбавіцца ад уражаньня, што бачыць адну вялікую забаўляльную праграму шумной духоўнай пустасчы, робленай весялосці і агрэсіўнай бессаромнасці. Моляцца ў Ватыкане, а вакол - мітусіца Вальпургіева ноч Эўропы.

Гэта ў эфіры. І гэта адбітак часу, адлюстраваны ўзорунон тых людзей, тых пластроў, што ўсплылі на паверхню культуры.

Чаму гэтак адбываецца - варта задуманаца разам. Чалавек жывыя ні можа ні думка пра сэнс існаваньня. Але цяпер, на пераломе стагодзьдзя, трэба азіруцца ў глыбіню, каб бачыць, што было.

ХХ стагодзьдзе было стагодзьдзем тэхнічнага разьвіцця. Кардынальна зьмянілася хуткасць і ўзвесень камунікацыяў між людзьмі ѹ адпаведна - ўяўленыне аб прасторы. Чалавек, сведама ці нясьведама, стаў адчуваць сябе істотай не ў бясконымі нязьведанымі съвеце, як раней, а жыхаром на круглай зямлі ў замкнутай прасторы. Развіццё хуткасці камунікацыі паширыла гарызонты, але абмежавала съвет. Хуткасць не дала эканомі ў часе, але паскорыла рытм. Людзі сталі больш ведаць пра съвет, але ці сталі яны лепшымі?

У сферы грамадскіх дачыненняў ХХ стагодзьдзе запомнілася ў гісторыі як час крывавых сусветных войн, масавага зынішчэння людзей, таталітарных ідэалёгіяў і асэнсаванай, знарочыстай, фантастычнай хлускі.

Для нас, беларусаў, гэтыя сто гадоў былі драматычным выпрабаваннем, поўным смерця і пакутаў. Тым ня менш, мінулае стагодзьдзе стала для нас больш выніковым, чым XIX, калі ўсе насыла паўстанні ў войны з Расейскімі дзялі.

У ХХ стагодзьдзе была сіцверджана Беларуская Нацыянальная Ідэя, адроджана Беларуская Дзяржава і авшвешчаная яе Незалежнасць.

Сэнс гісторычнага існаваньня кожнага народа - у стварэнні нацыянальнай дзяржавы ѹ развіцці нацыянальнай культуры. Вось чаму для беларусаў найважнейшымі былі падзеі пачатку і канца ХХ стагодзьдзя. А менавіта: 1918 год, калі была створана і авшвешчаная незалежнай Беларускай Народнай Рэспублікай (БНР), і 1991 год, калі была зліквідавана маскоўская ўлада КПСС і адноўленая незалежнасць Беларусі.

Гэтыя падзеі ёсць для нас найважнейшымі вынікамі ХХ стагодзьдзя.

«Всероссийское общественно-политическое
движение „Наш Дом - Россия“, будет делить
все возложенное для физического здоровья
своих граждан нашею нафтой».

Мирон Пашкевич

НДР

от ЛИДЕРА ДВИЖЕНИЯ
“НАШ ДОМ - РОССИЯ”

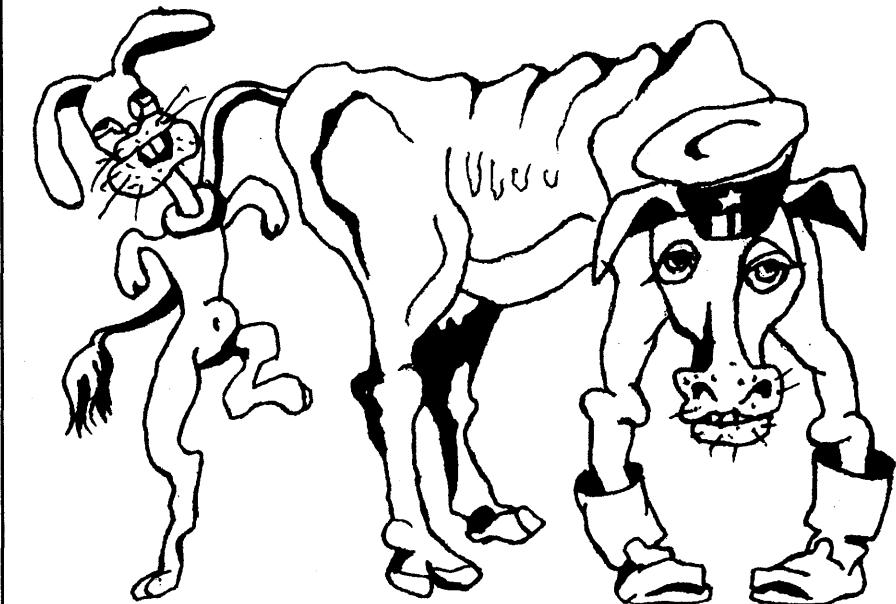
НАГРАЖДАЕТСЯ

команды Колхоза «Маяк» Карэліцкага района Гродзенскай области Республики Беларусь за успешное выступление на Спартакиаде трудящихся Российской Федерации по перетягиванию каната

Чарнамырдзін думае пра Беларусь

Вось такі дыплом атрымаў
калектыў калгаса «Маяк»
Карэліцкага раёна за ўдзел у
спартакіядзе працоўных Расейскай Федэрациі. Як бачыце,
расейскія палітыкі вырашылі ўцягваць Беларусь у
«трудящісі» Расей па аднаму
калгасу.

Аднак, не ўсё так проста.
Беларускія калгаснікі, калі трэба, умеюць не толькі сеяць хлеб,
але і перацягваць канаты.

«Мы прывязалі беларускі рубль не так как усе - к долару, а к расійскаму рублю».

Сын за бацьку

У 1.50 дзевяцатага студзеня, у Гродне быў затрыманы міліцыяй Уладзімір Леванеўскі, непаўнагодзевіні сын старшыні гарадзенскага прафсаюза прадпрымальнікі Валерыя Леванеўскага.

Ленінскі РАУС горада Гродна.

Патэлефанаваць бацькам хлопцу не дазволілі. Толькі к 4-й гадзіні міліцыянты паведамілі бацькам пра затрыманне сына.

Сяргей Сноп

Hrodna апанавана Кусельчуком

Дзяржаўны цэнтр бяспекі інфармацыі пры Савеце Бяспекі Рэспублікі Беларусь даў дазвол на регістрацыю гарадзенскага не-залежнага партала www.hrodna.by. Партал створаны гарадзенскім абласным грамадскім аўяднаннем «Ратуша».

У «Ратушы» плануецца на чатырох мовах: беларускай, ангельскай, польскай і рускай. Рэдактарам партала стаў былы галоўны рэдактар польскамоўнай газеты «Глос з-над Немна» Анджэй Кусяльчук.

Павал Мажэйка

Свабоду падарыў Лукашэнка

Сорак пяць чалавек, асуджаных на Гарадзеншчыне да крымінальнаага пакарання, не звязанага з пазбаўленнем волі, будзе вызвалена ад адказанаці ў сувязі з увядзеннем новых Крымінальнага і Папрачага кодэксаў. Яшчэ пяць чалавек, асуджаных «на хімію» ў спецкамендатурах, будуть таксама вызвалены ад пакарання.

Матэрыялы аб вызваленні асуджаных гарадзенскім органамі МУС былі накіраваны ў суд яшчэ ў мінулым годзе. Але напрыканцы снегня па тэлебачанні выступіў Генпрокурор Віктар Шэйман і заяўвіў, што ўвядзенне кодэксаў будзе адкладзене. Суды вярнулі матэрыялы органам МУС.

Трэцяга студзеня, пасля таго, як Аляксандар Лукашэнка аddyau загад аў увядзенні новых Кодэксаў у дзеянне, адпаведныя органы МУС ізноў адправілі матэрыялы на вызваленне асуджа-

ных да пакарання. Хутка асуджаныя стануць вольнымі людзьмі.

Цікавы выпадак адбыўся ў Наваградскім раёне. Там напрыканцы года асудзілі за самагона-варэнне аднаго кабету. А ўжо з наўгадам 2001 года яна павінна быць вызвалена, паколькі новы Крымінальны кодэкс не прадугледжвае адказнасці за самагона-варэнне. Падобная рэч адбываецца і са справамі аў парушэнні правілаў валютных аперацыяў, якія ў масавым маштабе былі распачатыя ў мінулым годзе.

Сяргей Сноп

Першая ластаўка аўяднання

Аўяднанне Беларусі і Расей распачалася, і вынікі гэтага мы ў хуткім часе адчуем. Пачынаючы з 2001 года зменена стаўка падатку на прыбылак. Яна павялічылася з 25 да 30 працэнтаў. Звязана гэта з неабходнасцю юніфікацыі заканадаўства з Расейскай Федэраций, дзе стандартная стаўка складае 30 працэнтаў.

Райфінадзэлы раённых цэнтраў Гарадзенскай вобласці, якія завяршылі фармаванне раённых бюджетаў гэта ўжо здзейснілі.

Статкевіч і зноў марыць

Мікола Статкевіч, старшыня Беларускай сацыял-дэмакратычнай партыі (Народная Грамада), не губляе надзеі трапіць у лукшэнкаўскую «палатку».

У Навагоднім лісце да сяброў па партыі ён заклікаў іх прыняць самы непасрэдны ўдзел ў паўторных выбарах у Палату прадстаўнікоў і накіраваць на тых выбарчыя ўчасткі, дзе будуть праходзіць выбары, партыйных

прадстаўнікоў з іншых рэгіёнаў. Як паставяцца шэраговыя сябры партыі да такой прапановы старшыні, стане вядома не чарговы з'ездзе партыі ў сакавіку бытчага года.

М.Карпейчык

11 студзеня 2001 г.

3

ГРАМАДСТВА

Чыноўнікі пакінулі дзеяцей без падарункаў

Выяўляеца, каб сабраць меж падарункаў для дзетак з сацыяльнага прытулку, трэба спытаць дазволу ў мэра горада. А для таго, каб правесці дабрачынны канцэрт на карысць гэтых дзетак, неабходна мець ліцензію на арганізацыю канцэртнай дзейнасці, якая каштует тысяччу мінімалак ці 3 600 мільёнаў рублёў. Пра гэта даведаліся карэспандэнты газеты ПАГОНЯ, якія разам са сваімі сябрамі захацелі зрабіць сяята малым дзеяцям, да якіх Святы Мікалай звычайна не прыходзіць.

Напрыканцы мінулага года ПАГОНЯ пісала пра нядайна створаны сацыяльны прытулак, дзе жывуць 37 дзяяцей, у якіх башкі часова пазбаўленыя сваіх правоў. Гэтыя хлопчыкі і дзяўчынкі ходзяць у звычайную школу і вучачца разам з дзецьмі, якія маюць самую модную вопратку, новыя заплечнікі і юбкі абутак. Таму невыпадкова ў нас, нядайных школьніцай, і ўзнікла ідэя спрэзентаваць пад елашку сацыяльна неабароненым дзеяцям некалькі сточаў каляровых сшытак, прыгожых асадак і мяккіх цацак.

Падарункі вырашылі сабраць на дабрачынным канцэрце. Прыняць у ім удзел пагадзіўся культурны бамонд горада - барды, тэатры, гурты. Замест уваходнага квітка кожны запрошаны павінен быў прынесці нейкі падарунак для дзяяця. Пазней меж з гэтымі падарункамі планавалася занесці ў прытулак і раздзяць хлопчыкам і дзяўчынкам.

Месцам для канцэрта абрали Гарадскі дом культуры. Там, адпаведна словам дырэктара ГДК Івана Зачатка, у запланаваны дзень, 27 снежня, сізна была вольная.

- Адзінае толькі, дзяўчата, - папярэдзіў дырэктар, - зайдзіце ў аддзел культуры гарвыканкамам і ўзгадніце там гэтае мерапрыемства. Бо вы ж мяне разумееце, не могу я без іх дазволу. А маю папярэднюю згоду вы маеце.

Загадчыца аддзела культуры гарвыканкамам Ірына Кліменка дала зразумець, што яна не супраць добрых пачынанняў.

- Толькі я не разумею тэхналогію перадачы падарункаў, - сказала яна. - Я не могу разабрацца з нямецкай гуманітаркай, а як вы разберацеся з гэтымі падарункамі?

Спадарыня Кліменка накіравала ініцыятару дабрачыннай акцыі спачатку да фінансістаў, а пасля - і да юрыстаў.

Пачалося блуканне па кабінетах. Фінансісты пасцінулі плячыма. У юрыдычным аддзеле трое маладых людзей здолелі толькі неразборліва прачытаць з паперкі фармулёўку Закона «Аб масавых шэсцях і мітынгах». Намеснік старшыні гарвыканкамам Сяргей Анішчык увогуле сказаў, што «у нашым горадзе няма такога сацыяльнага прытулку». Затым сказаў, што траба напісаць заяву на імя старшыні гарвыканкамам з просьбай даць дазвол на правядзенне дабрачыннага мерапрыемства.

- Вам бы яшчэ ў лялькі пагу-

А Настачка так марыла пра ляльку Барбі...

Рэспубліка Беларусь	Коцкай Ю.У.
Гродзенскі	230032, г.Гродна,
гарадскі выканавчы камітэт	вул.Урублеўская, д.56, кв.14І
20.12.2000 № 937	
На № _____	
г. Гродна, вул. Леніна, 2	

Для Уладзіміра!

Гродзенскі гарадскі выканавчы камітэт уважліва разгледзеў Вашу заяву. Паведамляем, што даць дазвол на правядзенне 27 снежня 2000 года ў гарадскім Доме культуры дабрачыннага канцэрта для дзяяцей з сацыяльнага прытулку не можем у сувязі з тым, што у гэты час у назవаных установах запланаваны свае мерапрыемствы. Акрамя гэтага, на арганізацыю канцэртнай дзейнасці, у тым ліку і дабрачынных канцэртаў, згодна з дзеючым заканадаўствам Рэспублікі Беларусь патрабуецца ліцэнзія.

Намеснік старшыні гарвыканкома
Н.М.Жабрун

Апалаіка 720402

Сад - лепшы ў горадзе, а мама - ва ўсёй Беларусі

Загадчыца гарадзенскага дзіцячага садка N89 Ірына Арол стала пераможцай агульнабеларускага конкурса «Лепши кіраўнік XXI стагоддзя». Амаль адначасова садок, якім кіруе Ірына Арол, быў прызнаны лепшым у горадзе Гродна.

Выхаванне дзетак, а іх у садку 210, адбываецца па адмысловай тэхналогіі алгарытмізацыі матэматычнага развіцця дашкольніка. З дзеяцым працу таксама спецыяліст падараваў тэатральному майстэрству.

- Нашыя дзеткі, - кажа загадчыца Ірына Арол, - з задавальненнем і на высокім узроўні граюць у спектаклях з трох дзеяў.

Ужо даўно сфармаваная ў дзіцячым садку N89 і польскамоўная група. Програма нядайніга навагодняга ранішніка была цалкам на польскай мове.

Перад Новым годам супрацоўнікі гэтай дзіцячай установы выпустілі ўласную газету, дзе дзеці самі ацанілі свой садок. Найбліжы напулярным быў адказ: «У нас самы прыгожы садок!» Шэфу ў дзіцячага садка N89 няма, таму грашовая прэмія за перамогу ў конкурсе была вельмі дарэчы. Грошы пайшлі на набыццё для садка пыласоса.

Павал Мажэйка

«Мастыдрэў» зноў працу. На склад...

У аўторак пасля вымушанага перапынку аднавіла сваю працу Адкрытае акцыянернае таварыства «Мастыдрэў». Тры тысячы семсот чалавек не працаўвалі з 31 снежня па 8 студзеня.

Прадпрыемства прастойвала з-за бракавання сродкаў на закупку сыравіны. Акрамя таго, аб'яднанне «Мастыдрэў» не мае куды збываць сваю гатовую прадукцыю. Толькі на складах мэблевай фабрыкі шафаў і канапаў - на 1207,4 мільёнаў рублёў, што ў 1,2 раза больш за сярэднямесачны аб'ём усёй вытворчасці.

Юлія Дарашкевіч

Радыё да кожнага станка

Уласнае радыё з'явілася на Смаргонскім заводзе алтычнага станкабудавання. Праўда, вялічае яно пакуль раз на тыдзень, па серадах, і толькі 20 хвілінай. Рабочыя з задавальненнем настройваюцца на сваё радыё і нават падаваць заяўкі на віншаванні.

Радыё пачало прамаўляць пасля амаль восьмігадовага перапынку. Штат яшчэ не зацверджаны, таму зборам, апрацоўкай і падачай матэрыялаў у эфір займаюцца два грамадскія дыктатары, прызначаныя загадам дырэктара.

Эфір складаецца цалкам з унутрызаводскай інфармацыі - заводскія навіны, загады, паста-

новы.

Музичны час займае музыка 70-х гадоў. Прычына такога рэпертуару, як паведамлі мне на заводзе, - «настальгія, бо самае цікавае ў жыцці адбылося ў 70-80 гады».

У планах радыё - павелічэнне эфіру і аўдыторыі.

Павал Мажэйка

За рыбалку на Малочным давядзеца плаціць

Бясплатнай рыбалкі на Парэцкім Малочным возеры болыш ня будзе. Такое ражэнне прыняло кіраўніцтва санаторыя «Парэчча», якое ўзяло возера ў аренду на пяць гадоў.

З гэтага году кожны аматар вудаў за лоўлю рыбы вымушаны будзе плаціць па 500 рублёў у суткі.

А з траўня 2001 году на возеры Малочным увогуле будзе забаронена рыбачыць ўесь год.

- Мы запусцім і будзем разводзіць малька карпа, сазана, таўсталобіка і белага амуру, - патлумачыў спецыяліст па ахове і

ўзнаўленні рыбных угоддзяў на Малочным возеры Аляксей Мацкалаў.

Плануецца стварэньне пункту пракату лодак і катамараў для пабудова домікаў для адпачынку.

Купанца ў возеры можна падараваць задарма.

Юлія Дарашкевіч

Затое Лакцюшын ездіць на легкавушцы!..

Старшыня слонімскага гарвыканкамам Алег Лакцюшын ад пачатку сваёй працы на гэтай пасадзе (з вясны 1995 года) не перастае здзіўляць жыхароў горада, і, нават, тутэйшую наменклатуру. Усе «ініцыятывы» гэтага чыноўніка, не кажучы ўжо пра асноўнае - эканамічныя паказчыкі, заканчваюць правалам.

Так, напрыклад, гады два тыму, пэўна ўзяўшы прыклад ў Аляксандра Лукашэнкі, старшыня слонімскай вертыкальнай стаў па сумяшчальництву і презідэнтам футбольнага клуба «Камунальнік». У 2000 годзе «Камунальнік» апусціўся ў першую футбольную лігу. Вінаватым зрабілі трэнера (адпраўлены ў адстайку), які дагэтуль двойчы выводзіў слонімскі клуб у вышэйшую лігу.

А футбольны «спецыяліст» Алег Лакцюшын па-ранейшаму - презідэнт клуба.

Другі прыклад - пераўтварэнне спецыялізованай (ангельская мова) сярэдняй школы N6 горада Слоніма ў гімназію N1. Нягледзячы на тое, што слонімскі вертыкальны прыйшоў на сваё цяперашнje месца з пасады старшыні гарадскога аддзела адукцыі, і гэтая ініцыятыва закончылася няўдачай. Інакш і быць не магло. Но на стварэнне гімназіі з бюджету не было вы-

даткована ні капейкі грошай. У выніку змена шыльды і адпаведная яе рэарганізацыя прынесла толькі шкоду. Як заявіў нядайна перад бацькамі адзін класны кіраўнік, «...гімназія калі і будзе, то гадоў праз дзесяць». Тому што старое разбуранае, а новае не толькі не зарадзілася, яно нават не зачата.

Разам з тым і грошай, і розуму хапае на іншае. Напярэдадні выбараў у гэтак званую Палату прадстаўнікоў за бюджетныя грошы для старшыні слонімскага гарвыканкамам быў куплены новы службовы аўтамабіль за 18 тысяч даляраў ЗША. Першымі пацярпелымі ад гэтай «ініцыятывы» сталі былыя калегі Алега Лакцюшына - настаўнікі, якім акурат у той час затрымалі выплату зарплаты.

Міхась Варанец,
г.Слонім

Электарат асказінеў

У Калядны вечар 7 студзеня ў адной з вёсак Дзятлаўскага раёна п'яны механизтар мясцовага калгаса згвалціў 67-гадовую бабулю, у яе ж хаце.

Двума днёмі пазней у вёсцы Помедзь Воранаўскага раёна знайшлі мёртвую бабулю. На спіне і грудзях 90-гадовай памер-

11 студзеня 2001 г.

4

ГІСТОРЫЯ І КУЛЬТУРА

Гарадзенскі аблыванкам плануе ўшанаваць 200-годдзе расейскай губерні

9 студзеня адбылося першае пасяджэнне аргамітэта па святкаванні 200-й гадавіны ўтварэння Гарадзенскай губерні. Вёў рэй старшыня аблыванкам, старшыня аргамітэта Аляксандар Дубко. Была заслушана гісторычна даведка. Зацверджаны план мепрыемстваў на бягучы год. Запланавана надрукаваць кнігу, прысвечаную юбілею, стварыцца серыю партрэтаў былых губернатараў...

Яшчэ 2 лістапада 2000 года адгукнулася на маючу бысьць падзею абласная газета «Гродзенская праўда». Яна інфармавала, што круглая дата ўтварэння губерні будзе адзначана шырокая: арганізацыя выставы, «круглыя сталы», тэматычныя ўроکі, урачыстае пасяджэнне грамадскасці.

Публікацыя выклікала шэршт пытанняў. Па-першае, не гаворыцца, якія палітычныя падзеі папярэднічалі ўзнікненню губерні, што да таго часу ўяўляла сабою Гарадзеншчыну, у складзе якой краіны была, якія былі наступствы яе гвалтоўнага далучэння да тагачаснай Ресей. Менавіта заходнія часткі гэтай імперыі стаў наш край.

Па-другое, сёння ў складзе сувэрэнай і незалежнай Беларусі няма такой географічнай адзінкі, як Гарадзенская губерня. Ёсць Гарадзенская вобласць. А гэта розныя рэчы. Сама арганізацыя святкавання арганічна вынікае з цяперашняй усходніх палітыкі беларускіх уладаў, накіраванай да так званага аўяднання Беларусі ды Ресей. Вось тады вобласць будзе перайменавана ў губерню, стаць чарговай расейскай правінцыяй, як было да рэвалюцыі, у СССРаўскі «саюз непарушных рэспублік свабодных». Ненадоўга хапіла ўмення і жадання са-мастойна кіраваць вольнай краінай у нашых мясцовых пра-вадыроў.

Хочацца прасіць калег-журналісту, незаангажаваных гісторыкаў адгукнуцца на падзеі 200-гадовай даўніны, прывесці

Вынікае, што 1802 год больш

прыдатны для ўрачыстасці, бо насычаны падзеямі куды больш значнымі, чым простае аблішчэнне губерні, як у 1801 годзе.

Аднак чаму аблыванкам пакінуў па-за ўвагай 25 снежня 1795 года, калі ўпершыню была ўтворана Слонімская губерня, і Гродна быў у яе складзе? Хіба гэта не Гарадзеншчына? Тады ўсе жыхары былі прыведзены да прысягі на вернасць новай уладзе на чале з губернатарам М.Навіцкім і яго намеснікам Волкаўм.

Відавочна, што нагода 200-годдзя ўтварэння губерні спатрэбілася ў палітычных мэтах. Падзея цалкам упісваецца ў стратэгічны кірунак цяперашняга кіраўніцтва Беларусі - любым чынам уз'яднацца з Расеяй.

Ці будзе ад гэтага лепш жыць беларус? Сумніўна, калі глядзець расейскія тэлеканалы і бачыць, як без грошай і свята, без паліва і харчоў, з паўсюдным крыміналам і вайною, вяртанием цэнзуры і пераследам сумленных людзей распачынае Расея шлях у новае тысячагоддзе. Мець у кішэні рускі рубель - яшчэ не значыць жыць па-чалавечы. Жабракі застануцца жабракамі нават калі аўяднаюць свае торбы.

Вытрымка ўладары нафта-і газарадовішчай, а таксама вайскоўцы. Першыя маюць у Беларусі газа-нафтаправоды, а другія хутка прыцягнуць да нас яздерную зброю «супраць NATO». Калі надарыцца якая ваенная сутычка, то Гарадзеншчына, як і кожнай мінулай вайне, стане цэнтрам пабоішча. Вельмі верагодна, што мы, простыя людзі, ператворымся ў попел.

Аднак, гэта іншая тэма. Сцяпан Ярашчук

«Цэнзарскія нажніцы» - падзея 2000 года

9 студзеня ў менскай бібліятэцы імя Я.Купалы адбылася презентацыя кнігі гарадзенскага празаіка і журналіста Сяргея Астраву-ца «Цэнзарскія нажніцы». Імпрэзу арганізаваў Беларускі Калегіум.

Бечарыну адкрыў кіраўнік Калегіума Алеся Анціпенка. Сяргей Астравец распавёў прысутным пра то, як паўплывала атмасфера Гродна на стварэнне кнігі. У аблыванкамі «Цэнзарскіх нажніцаў» прынялі ўдзел Уладзімір Арлоў, Валянціна Ак-

Irap Гандлеўскі

Свято Бэтлеема ў Каложы

Ужо на працягу дзесяткі гадоў напярэдадні каталіцкіх Каляды ў складзе ўсёй Еўропы перадаюць з краіны ў краіну Бэтлеемскае свято міру. Запаленася ў Бэтлееме, месцы нараджэння Ісуса Хрыста, гэтае свято з'яўляецца своеасаблівым сімвалам міру і спакою падчас Каляды, якія пануюць у людскіх сэрцах.

Беларус удзельнічае ў гэтай эстафеце свету і цеплыні ўжо чатыры гады. У гэтым годзе свято трапіла да нас з Польшчы, а ў Польшчу - са Славакіі. Але гэты год стаў адметным, бо першы раз за чатыры гады агенчык асвяціў не толькі Фарны касцёл, як было раней, але і ўніяцкі малітоўны дом ды найстарэйшую царкву Гродна

- Каложу. На маё пытанне «што найбольш спадабалася і здзівіла?», усе склады, што ўдзельнічалі ў гэтай акцыі адказалі:

- Спадабалася рэакцыя вернікаў, іх добрае, шчырае стаўленне да нас. Здзівіла, што маленькі агенчык можа прынесці людзям такую радасць.

Яўгенія Курбат

Гадзіна «прамывання мазгоў»?

З пачатку трэцяй навучальнай чвэрці у школах Гарадзеншчыны ўводзіцца «гадзіна інфармавання» вучняў. Аднак, ніякай специяльнай створанай тэматыкі, паводле якой трэба праводзіць інфармаванне школьнікаў, не прадугледжваецца. Кожны настайнік будзе сам вырашыць, якую інфармацыю распаўсюджваць падчас адмысловай гадзіны.

Абавязак раз на тыдзень інфармаваць школьнікаў ускладаецца на класных кіраўнікоў.

Яны павінны сумясціць інфармаванне і правядзенне класнай гадзіны. Адпаведна словам начальніцы аддзела адукацыі гарадзенскага гарвыканкама Веры Родзінай, увядзенне гадзіны

інфармацыі было прадугледжана аблыванкамам яшчэ ў снежні мінулага года.

Дадатковай аплаты класным кіраўнікам не прадугледжваецца, бо, як кажа Вера Родзіна, «яны нават пачалі забывацца на пра-вядзенне класнай гадзіны».

Сяргей Сноп

Алег Латышонак -

заслужаны дзеяч культуры

У снежні 2000 года вядомы беларускі гісторык Польшчы, даўні сябра ПАГОНІ Алег Латышонак атрымаў ад міністра культуры і нацыянальной спадчыны Польшчы Міхала Уяздоўскага ганаровую адзнаку «Заслужаны дзеяч культуры».

Разам з Алегам «за дзейнасць на карысць незалежнасці Польшчы шляхам распаўсюджвання свободнага слова ў рамках непадцэнзурных выданняў» быў ўзнагароджаны 130 дзеячамі польскіх незалежных выданняў 1980-х гадоў.

У гэтак званым другім аба-роце, нефармальным грамадскім руху, пры ПНР выдаваліся па-цэнзурай брашуры, прэса, гісторычныя і палітычныя дадзенікі. Удзельнікі гэтага руху падвяргаліся рэпресіям.

Алег Латышонак пасля ўвядзення ваеннага становішча ў Польшчу быў суарганізаторам выдання «Інфармацыйнага бюле-тэлю Беластоцкага рэгіёну «Салідарнасць».

- Незалежны выданні разбураў фундаменты таталітарызму, выправлялі заfalшаваную гісторыю, і ўсе вы можаце адчуваць сябе стваральнікамі польскай культуры і свободнага слова, - падкрэсліў у выступе да ўзнагароджаных міністр Міхал Уяздоўскі.

Кніга пра беларусаў у міжваеннай Польшчы

Рэдакцыя беластоцкай «Нівы» - газеты беларусаў Польшчы - распачала працу над чарговай (пасля «Бежанства 1915 года») ме-муарнай кнігі пра лёсі беларусаў Беласточчыны.

Будзе гэта калектыўная кніга пад рабочым загалоўкам «Штодзённае жыццё беларусаў у міжваеннны перыяд». У ёй будуць змешчаныя ўспаміны жыхароў сёняшніх Беласточчыны пра эканамічнае, рэлігійнае і культурнае жыццё ў II Рэчы Паспалітай. Апрача ўспамінаў, у кнізе будуць фотадздымкі, документы і навуковыя каментары.

«Ніва» звязана з сваіх

читачоў з заклікам пасадзейнічыць выхаду кнігі. Рэдакцыя просіць даслаць ў рэдакцыю ўспаміны, фотадздымкі і документы гэтага перыяду (пасля выкарыстання яны будуць вернуты ўладальнікам), або паведаміць «Ніве» адресы асабоў, якія захочуць падзяліцца сваімі ўспамінамі.

Збор матэрыяляў для кнігі будзе доўжыцца да канца чэрвеня 2001 года.

Паводле матэрыяляў «Нівы»

Людміла Паўлоўская па другі бок «Чароўнага люстра»

Людміла Паўлоўская ў ролі Снегнай Бабы

ва, «Людзі на балоце» паводле І.Мележа ці «Момант ісціні» рэжысёра М.Пташку...

нак. І гэта сапраўды так.

- Гэта і ёсьць адваротны бок «Чароўнага люстра»?

- Ведаецце, для мяне «Чароўнае люстра» з абодвух бакоў ча-роўнае! Таму я ў гэтыя нава-годні і калядныя дні жадаю ўсім, у тым ліку і чытачам ПАГОНІ, каб у новым стагоддзі і тысячаагоддзі, іх жыццё ператварылася ў сапраўдную добрую казку!

Гутарыў
Людвік Сарока

- А калі казаць пра нядайнія Каляды і Новы год?

- Ну, гэта ўгугле, не жыццё, а самая суцэльная казка! Гэтым разам мы з калегамі паказалі прадстаўленне рэжысёра Алега Жуг-жды «Чароўнае люстра». Я там выступіла ў ролі Снегнай Бабы.

- Вы, Людміла, часта вы-конваеце камічныя ролі. Яны Вам больш падабаюцца?

- Я люблю ўсе ролі. І камічныя, і характарныя, і нават гераічныя. Я ўжо казала, што за дваццаць з лішком гадоў перайграла шмат розных роляў. У тым ліку і ў кіно здымалася. Хай сабе ў эпізодах, але ўзгадаць прыемы: «У тумане» паводле В.Быка-

11 студзеня 2001 г.

5

ЧАЛАВЕК СТАГОДЗЯ ГАРАДЗЕНШЧЫНЫ

Праз тыдзень ПАГОНЯ вызначыць Чалавека мінулага стагоддзя

Дарагія сябры!

Заканчваецца конкурс ПАГОНІ Чалавек стагоддзя Гарадзеншчыны. У наступным нумары газеты будзе абвешчаны пераможца. На працягу гэтага тыдня яшчэ можна даслаць у ПАГОНЮ допсы, вылучыць свайго кандыдыта ці далучыцца да раней узгаданых намінантаў. Нагадаем, што з намі можна звязацца па звязкай альбо электроннай пошце, перадаць паведамленне на пэйджар абаненту 95684 праз телефон 73-00-00, альбо непасрэдна ў рэдакцыю па тэлефонах 72-29-96, 72-37-14.

Проект «Чалавек стагоддзя Гарадзеншчыны» паказаў, наколькі багатая наша зямля на самрэч выбітнымі асобамі. Нашыя героі - не навязаныя таталітарнай уладай штучна ство-

раныя міфалагічныя вобразы кшталту чапаевых, дзяржынскіх, крускіх ды ўсялякіх марксаўленінай. Нашыя героі - не выдуманыя, а рэальныя фігуры, якія змянялі свет у лепшы бок, паказвалі сілу духу і інтэлекту, праслаўлялі Радзіму на ўесь свет высакароднымі ўчынкамі.

Найболыш часта Людзымі стагоддзя называліся славутыя

пісьменнікі і паэты Васіль Быкаў, Ларыса Геніуш, Максім Багдановіч, Эліза Ажэшка, Данута Бічаль, Макар Краўцоў, Аляксей Карпюк.

Потым ішлі навукоўцы і дзеячы культуры: Яўхім Карскі, Юры Астроўскі, Зіновій Салаўеў, Людвік Заменгоф, Віктар Шалкевіч, Браніслаў Тарашкевіч, Чэлай Неман, святар Леў Гарошка.

Сярод спартоўцаў амаль без канкурэнтнай вылучалася Вольга Корбут. Сярод палітыкаў называліся такія супрацьлеглыя фігуры, як Сяргей Пртыцкі і Зянон Пазьняк.

Трапіў у апытанні і амерыканскі гангстар Меір Ланскі - як адзін з самых вядомых у свеце антыгерояў.

Сёння чытайце новыя нататкі пра славутых землякоў!

Эліза Ажэшка

Максім Багдановіч

Браніслаў Тарашкевіч

Макар Краўцоў

Ларыса Геніуш

Аляксей Карпюк

Васіль Быкаў

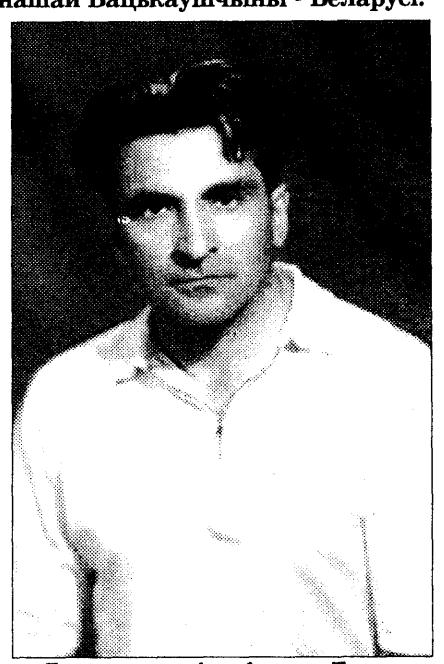
Віктар Шалкевіч

Нястомны змагар за Беларушчыну

Алесь Мікалаевіч Белакоз з вёскі Гудзевічы Мастоўскага раёна, былы выкладчык беларускай мовы ў Гудзевіцкай сярэдняй школе, цяпер дырэктар створанага ім жа Гудзевіцкага літаратурна-краязнаўчага музея, заслужаны работнік культуры РБ - вялікі патрыёт нашай Бацькаўшчыны - Беларусі.

Усё сваё жыццё ён прысвяціў справе адраджэння беларускай мовы, культуры. Сваю любоў да роднай мовы ён прывіваў і сваім вучням.

Тады, калі яшчэ многія маўчалі, «як вады ў рот набраўшы», ён усюды, дзе толькі мог, пропагандаваў беларускую мову, сам усюды гаварыў толькі па-беларуску, падаючы прыклад іншым.

Гонар нацыі - Алесь Белакоз

Нягледзячы на рознага роду, мякка кажучы, непрыемнасці і пераслед з боку вышайших уладаў, ён не здаваўся.

Пры школе Алесь Мікалаевіч стварыў спачатку краязнаўчы куток, які потым ператварыўся ў сапраўдны самастойны музей, колькасці і разнастайнасці экспанатаў якога можа пазайздросці не адзін музей больш высокага класу.

Тут можна ўбачыць многае - ад дробных гаспадарчых прыладаў да буйнага земляробчага інвентару (напрыклад, драўляны плуг з перадком на колах). Тут і ткацкія станкі-красны, і гатовыя вырабы-дываны ды інші.

На ўчастку музея можна ўбачыць і сапраўдную сялянскую хату XIX стагоддзя з адпаведным інтэр'ерам і прыладамі працы гаспадыні. Стайць на ўчастку насупраць хаты і драўляныя свіраны, неабходныя аўект сялянскай сядзібы. Ёсць у музеі і асобны аддзел народнай медыцыны, дзе экспануецца розныя зёлкі, травы ды інші.

Можна ў музеі пазнаёміцца з беларускімі патрыётамі, пачынаючы ад «гурткоўцаў» - мясцовых сялянаў-сябраў Беларускай сялянскай работніцкай Грамады, заканчваючы дзеячамі навукі, культуры, гісторыі.

Алесь Мікалаевіч са сваімі вучнямі адшукалі магілу ўдзельніка антыпольскага падполья паэта Міхася Явара (сапр. Карась) з прынёманскай вёскі Мінавічы, прывялі яе ў парадак і паставілі крыж з адпаведнымі надпісамі.

Быў падняты з забыцця і беларускі паэт-адраджэннец М.Арол (сапр. Пятельскі), які настаўнічаў у Гудзевічах і суседніх вёсках да першай сусветнай вайны. Можна ў музеі прачытаць і ягоны верш.

І ёсць гэта - плён самаадданай працы Алесія Мікалаевіча. У заключэнні хочадца сказаць, што дзеячнисць А.М.Белакоза - прыклад нястомнай патрыятычнай працы за беларускую ідэю, за сапраўднае адраджэнне нашай Бацькаўшчыны-Беларусі! Ён дастойны быць Чалавекам стагоддзя Гарадзеншчыны.

Георгій Тарасевіч

Чалавек стагоддзя - Акадэмік з вёскі Лаша

1 студзеня 2001 года знаному навукоўцу, этнографу, фальклорысту, патрыёту беларускай зямлі - Яўхіму Фёдаравічу Карскаму споўнілася 140 гадоў з дня нараджэння. Гэтага навукоўца мы лічым Чалавекам стагоддзя. Славуты навуковец-патрыёт аддаў усе свае сілы на службу навуцы.

У школе-гімназіі N30 ёсць музей імя Я.Ф.Карскага. Там вы можаце ўбачыць шмат цікавага, дадзенага пра жыццё акадэміка.

Наша гімназія рыхтуецца да тыдня, які будзе прысвечаны народнікам Яўхіма Карскага.

Мы лічым, што імя акадэміка Карскага павінна заняць ганаровае месца сярод славутых людзей Гарадзеншчыны.

Надзея Шыркавец, Анастасія Маркевіч, Алесь Будзько і Надзея Каскевіч, навучэнкі 6 «Э» класа школы-гімназіі N30 горада Гродна

Акадэмік, узгадаваны Гарадзеншчынай

Нарадзіўся 29 чэрвеня 1925 года ў Менску. Бацька - педагог і літаратар, выхаванец БДУ. Быў арыштаваны органамі НКВД.

У 1950 годзе Юрый Астроўскі закончыў медыцынскі інстытут. У 1959 годзе звязаў свой лёс з Гродна. Працаваў у медыцынскім інстытуце. З 1970 года кіраваў Аддзелам рэгулявання аблімену рэчываў АН БССР (з 1985 года - Інстытут біяхіміі). Стваральнік гарадзенскай біяхімічнай школы, выхаванцамі якой з'яўляюцца 70 дактароў і кандыдатаў навук.

У 1977 годзе Юрый Міхайлавіч быў абраним членам-карэспандэнтам, ў 1986 годзе - акадэмікам Акадэміі Навук. Заслужаны дзеяч навукі Беларусі.

Ён быў сярод першых, хто падзяліўся пра небяспеку наступстваў трагедый на Чарнобыльскай АЭС. Актыўіст стварэння ТЕМ імя Ф.Скарыны ў Гродне. У сценах Інстытута склаўся актыў аўяднання «Паходня». Памёр 31 снежня 1991 года.

Уладзімір Кавалёў

11 студзеня 2001 г.

8

Са Старым Новым годам!

Змяя - хто яна?

Людзі, якія нарадзіліся ў год Змяі - матэрыялісты, рэалісты і ў нечым нават прагматыкі. Змяя імкнешца як мага болей зразумець ва ўладкаванні свету, бо мае звычку ўласнаць свае ідэі ў канкрэтныя спрабы. Яна ведае, чаго хоча ад жыцця, і дамагаеца гэтага мінімальнымі намаганнямі. Не любіца звяртаць шмат увагі на зневажні абставіны. Змяя рацыяналная, яе дзеянні лагічныя, бо яна мае досвед і абстрактні факты. Любіца займацца той дзеяннасцю, якая прывядзе да прыемных адчуванняў і станоўчага выпіку.

Змяя тонка адгукнацца на адчуванні, звязаныя з фізічнымі нагрузкімі. Ёй неабходныя радасці жыцця, якія Змяя лічыцца за натуральную патрэбу.

Змяя даволі адчувальная, уразлівая, пачутцёвая і чулковая. Таму яна надзвычай залежыць ад сваіх жаданняў, фізіялогіі. Калі цялесныя патрэбы Змяі задаволеныя, яна можа быць ветлівай і далікатнай ва ўсіх адносінах.

Калі Змяя сытая і задаволеная, то можа распацьніцца вырашэнне надзвычайных жыццёвых праблемаў, у тым ліку і духоўнага плачу. Прыемна целу - Змяя паволі свабодна паўзе па жыцці, непрыемна - пераўзывае дыскомфорт і замыкаеца на сваіх праблемах.

Змяя ў любы момант гатовая прадэмантраваць

лю -
біць
парадак,
але і здолная
яго навесці.
Змяя сумішчае
арганізатарскія
навыкі з та-
лентам у
шматлі-
кіх галінах,
практычнасць - з вытанчы-
мым разумам ды інтуіцы-
яй, сацыяльнную актыў-
насць - з асаўстымі інта-

рэсамі.

Змяя - гурман, умее з густам апрануцца, любіць камфорту і зямнія задавальненні. Шануе сімейныя каштоўнасці, але адрозніваеца непастаянствам. Гэта раўнівая ўласніца, як у дачыненні да рэчаў, так і да людзей.

Змяя - натура кансерватыўная, здолная хутка і ўмелая дзеяніца толькі ў звыклых для яе абставінах. Яна працаю любівіа, вылучаеца цярплювасцю, разважнасцю. Эканомная ў рухах, яна паступова набліжаеца да сваёй мэты. Змяя заўваражжае недахопы і абронтувана іх крытыкуе. У яе тонкае пачутцё рытуму, яна адчувае дробязі, і ў гэтым магічнае прызначэнне Змяі.

Змяя надае першаступеннае значэнне адчуванням, а не эмоцыям. Тому заўсёды імкнешца задаволіць усе свае патрэбы.

У Змяі моцныя характар, але залішне не рэалізму і развалінасці, лянаты і жарсця, малавата рамантыкі. І ўсю гэту камбінацыю вянчае жалезная логіка!

З першага па трынаццатае

Першыя дванаццаць пытанняў з'яўляюцца своеасаблівым тэстам на ўровень вашай эрудыцы. Правільныя адказы на іх змешчаныя ніжэй. На трынаццатае пытанне конкурсу трэба адказаць пісьмовыя на адрас рэдакцыі (на паштоўках ці канвертках пазначыць «12+1»). Сярод лістоў ды паштовак з правільнымі адказамі будзе праведзена лёсаванне, якое і вызначыць, хто ж стане пераможцам і атрымае прыз ад рэдакцыі нашай газеты.

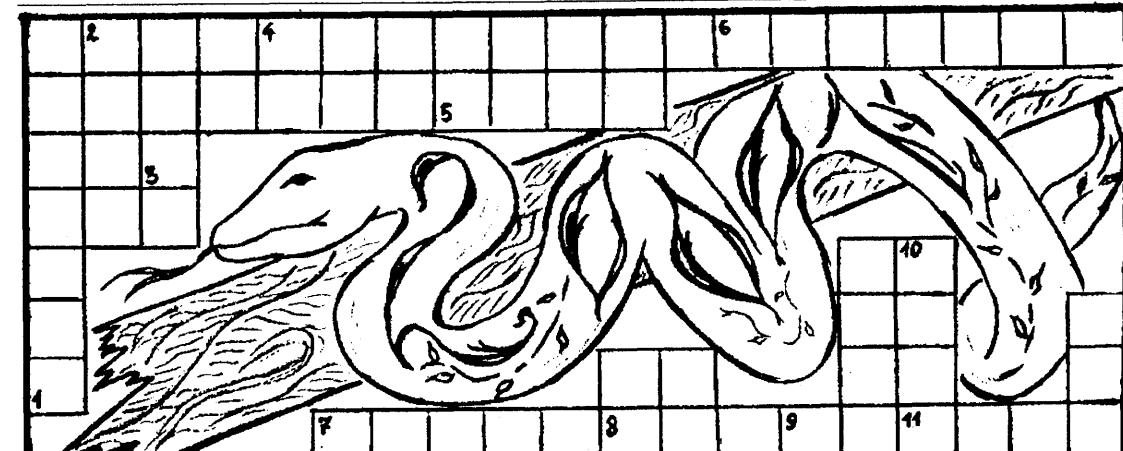
1. Гаспадыні-японкі гатуюць на Новы год стравы з прадуктаў, якія, на іх думку, прыносяць шчасце: з марской капусты, смажаных каштаноў, гароху, варанай рыбі; а таксама з ікры селядца, каб...

2. У Эквадоры сімвалам старога года з'яўляецца пудзіла са старой вондраткі, набітае саломай. Стары год, а з ім - і бязладдзе ў сям'і, адыхаючы да ябъют, калі...

3. Сімпатычныя навагодні звычай існуе ў жыхароў Тыбета:

4. а) некалькі дзяўчатаў ходзяць па кварталу з лазовыми дубцамі; юнакі, якім яны працапаноўваюць уяздача да дубца з другога боку, становіца ѹх нарачонымі; б) гаспадыні раздаюць піражкі з разнастайным начыннем: чым больш раздадуць, тым бацаець будзець; в) жанчыны ў вячэрніх строях заходзяць ў ваду і кідаюць пляшткі кветак у марсія хвалі.

ЧАЙНВОРД

1. Жарт, заснаваны на выкарыстанні розных слоў, бляшанка для зборання і назапашашвання грошай. 5. Скрыначка, якая ўплятаецца ў касу. 6. Марскі сисун атрада кітападобных, які жыве ў арктычных водах Грэнланды, Паўночнай Канады ды інш. 7. Найвышэйшая ступень захаплення, пры якой чалавек даходзіць да самазабыцця. 8. Дарога, па якой ездзяць толькі ўзімку (разм.). 9. Істужка, якая ўплятаецца ў касу. 10. Уладальнік незлічоных бацацяў (па імені надта бацлага легендарнага цара).

11. Завея, мяцеліца, завруха.

Адказы на калядную галаваломку, змешчаную ў N1 (497)

1. Абраакадабра. 2. Груца. 3. Замова. 4. Піліпашка. 5. Шчадрэн. 6. Знічка. 7. Карапі. 8. Бажніца. 9. Адуха. 10. Прошча. 11. Загавіны. 12. Казка. 13. Харство.

Адказы на аўтарскую галаваломку, змешчаную ў N1 (497)

1. Абраакадабра. 2. Груца. 3. Замова. 4. Піліпашка. 5. Шчадрэн. 6. Знічка. 7. Карапі. 8. Бажніца. 9. Адуха. 10. Прошча. 11. Загавіны. 12. Казка. 13. Харство.

Анекдоты!!!

Сын-бацьку:

- Татка, а чаму ты так высока цукеркі на елачку пачапляй?
- А гэта каб ты, сынок, іх да 13 студзеня не з'еў.
- Дык што ж мне цяпер, татулеч-

ка, серпанцін жэрці?

Засядзеліся госці на Стары Новы год. Гаспадыні ўжо і не ведае, што рабіць. Тут чуюцца тэлефонны званок. Яна падыхаеца да тэлефона - і тут узнікае ідэя... Гаспадыні вяртаемаца да гасцей і лямантует:

- Пажар, пажар!

Усе прысутныя:

- У каго пажар?!

- Было кепска чуваць... У некага з вас.

Новы год у Эфіопії. Згаладалыя дзеткі сабраліся пад кустом у

чалавека. 5. Скрыначка, бляшанка для зборання і назапашашвання грошай. 6. Марскі сисун атрада кітападобных, які жыве ў арктычных водах Грэнланды, Паўночнай Канады ды інш. 7. Найвышэйшая ступень захаплення, пры якой чалавек даходзіць да самазабыцця. 8. Дарога, па якой ездзяць толькі ўзімку (разм.). 9. Істужка, якая ўплятаецца ў касу. 10. Уладальнік незлічоных бацацяў (па імені надта бацлага легендарнага цара).

11. Завея, мяцеліца, завруха.

Адказы на калядную галаваломку, змешчаную ў N1 (497)

1. Абраакадабра. 2. Груца. 3. Замова. 4. Піліпашка. 5. Шчадрэн. 6. Знічка. 7. Карапі. 8. Бажніца. 9. Адуха. 10. Прошча. 11. Загавіны. 12. Казка. 13. Харство.

ПАГОНЯ

Заснавальнік:
культурна-асветніцкі фонд
“Бацькаўшчына”

Адрес рэдакцыі:
230025, г. Гродна, вул. К. Маркса, 11.
Тэл. 72-37-14, 72-35-61, факс 72-29-96.
E-mail: pagonia@irex.minsk.by
Падпісны індэкс: 63124.

Рэгістрацыйны нумар 597. Нумар газеты надрукаваны ў Гарадзенскім абласным унітарным паліграфічным прадпрыемствстве «Гродзенская друкарня». Адрес: 230023, г. Гродна, вул. Паліграфістў, 4. Нумар падпісаны да друку ў 16.00 10.01.2001 г. Наклад 7 559

Аўтары апублікованых матэрыялаў нясуць асабістую адказнасць за падбор і дакладнасць фактатаў, іх меркаванні не абважаюцца доказавацца поўным доказаціельствам. Якасць друку адпавядае пададзенам рэдакцыйнай дылігэнцыі. Аб'ем - два ўмоўныя друкарскія аркушы.

Галоўны
редактар
Мікола
Маркевіч

Камп'ютарны набор:
Аксана Бурдзюк,
камп'ютарная верстка:
Аляксей Салей